

A HALLÁSSÉRÜLT TANULÓK IDEGENNYELV-TANULÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI AZ INTEGRÁCIÓ TÜKRÉBEN

Csizmazia Ágnes, Pintér Petra Orsolya

SZTE Neveléstudományi Intézet

Kulcsszavak: hallássérülés; idegennyelv-tanítás; integráció

A sajátos nevelési igényű tanulók, köztük a kutatásunk célcsoportját képező hallássérült tanulók integrált oktatása növekvő jelentőséggel bír, mivel a hallássérültek száma növekszik (*Perlusz, Csányi és Bodorné, 2007*) és egyre nagyobb arányukat integrálják (*Perlusz, 2000*). Hazánkban, a nemzetközi viszonylatokkal ellentétben, ahol már az 1970-es évektől kezdve folyamatosan vizsgálják a hallássérült tanulók integrációjának jótékony hatásait (pl. *Nunes, Pretzlik és Olsson, 2001; Reich, 1975; Wauters és Knoors, 2007*), nincsenek kellő számban empirikus eredmények az együttnevelés következményeiről.

Kutatásunk célja az integráció típusainak feltárása, majd a hallássérült tanulók idegennyelv-oktatási körülményeinek vizsgálata egy hazai szegregált intézményben. Célunk az idegennyelv-oktatás integrációjának megismerése a hallássérültek körében, ami egy további kutatás alapja lesz. Az integráció típusainak elkülönítése a szakirodalomban rendelkezésre álló anyagok alapján történt (pl. *Csányi, 2000; 2001*), a nyelvtanításban alkalmazott módszereket saját adatgyűjtésen keresztül egy szegedi szegregált intézményben vizsgáltuk, ahol az óramegfigyelés, a tanulói kérdőív és a tanári interjú eszközöket felhasználva végeztük a vizsgálatot. A szakirodalmi áttekintés során megállapítottuk, hogy az integráció típusainak felosztása nemzetközi és magyarországi viszonylatban is három szinten valósul meg, (lokális, szociális és funkcionális). Magyarországon *Perlusz (2000)* alapján az egyéni teljes integráció, a részleges integráció (órarendszerű kihelyezés a többségi iskolába) és a kihelyezett osztály a legjellemzőbb megjelenési forma.

A szegedi szegregált intézményben végzett adatgyűjtés során az idegen nyelv oktatására koncentráltunk, ahol elsődleges célunk a tanulók anyanyelvének feltárása volt, mivel idegennyelv-tanítás során megkönnyíti a megértést, ha a tanári magyarázat a tanuló anyanyelvének hangzik el (*Kárpáti, 2004*). A tanulói kérdőívek alapján a vizsgált populáció 47%-a gondolja magát kétnyelvűnek, 43%-a a magyar jelnyelvet és 10%-uk a hangzó magyart tekinti anyanyelvének. Lehetőségünk van összevetni kutatásunk eredményeit a nemzetközi integrációs törekvésekkel. Kutatásunkkal ennek elméleti keretét hoztuk létre.